

Skriftid: 8:00–13:00. Tillåtna hjälpmedel: endast skrivdon. Tentan består av 8 uppgifter och varje uppgift är värd 5 poäng. Totalt krävs 18 poäng för betyget 3, 25 poäng för betyget 4 och 32 poäng för betyget 5. Alla lösningar ska innehålla fullständiga resonemang och inte bara svar.

Notation: Vektorrummet av alla polynom av grad som mest n betecknas $\mathbb{P}_n$.

Uppgift 1. Var och en av följande delfrågor ska besvaras JA eller NEJ. Om svaret är JA ska ett exempel anges. Om svaret är NEJ ska en kort motivering ges.

- Finns det en (3×5) -matris A så att kolonnrummet av A har dimension 4?
- Finns det en linjär avbildning $F : \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^3$ så att kärnan av F har dimension 1 och bilden av F har dimension 2?
- Finns det ett vektorrum $\mathbb{V}$ med en nollskild vektor $\mathbf{v} \in \mathbb{V}$ så att $3\mathbf{v} = \mathbf{v}$?

Uppgift 2. Bestäm värdet på det reella talet a så att vektorerna

$$\mathbf{v}_1 = \begin{pmatrix} 1 \\ 2 \\ 1 \end{pmatrix}, \quad \mathbf{v}_2 = \begin{pmatrix} 1 \\ -1 \\ 3 \end{pmatrix}, \quad \mathbf{v}_3 = \begin{pmatrix} 1 \\ -4 \\ a \end{pmatrix}$$

är linjärt beroende. Skriv $\mathbf{v}_3$ som en linjärkombination av $\mathbf{v}_1$ och $\mathbf{v}_2$ för detta värde på a .

Uppgift 3. Låt $F : \mathbb{P}_2 \rightarrow \mathbb{R}^3$ vara funktionen som ges av

$$F(p) = \begin{pmatrix} p(-1) \\ p(0) \\ p(1) \end{pmatrix}.$$

- Visa att F är en linjär avbildning.
- Bestäm matrisen för F med avseende på basen $(1 \ x \ x^2)$ i $\mathbb{P}_2$ och standardbasen i $\mathbb{R}^3$.
- Är F injektiv?
- Är F surjektiv?

Uppgift 4. Låt $\mathbb{V}$ vara ett vektorrum med en skalärprodukt och en ortonormal bas $\underline{\mathbf{b}} = (\mathbf{b}_1 \ \mathbf{b}_2 \ \mathbf{b}_3)$. Låt $\mathbf{u} = \mathbf{b}_2 - \mathbf{b}_3$ och $\mathbf{v} = 3\mathbf{b}_1 + 3\mathbf{b}_3$.

- Beräkna längderna $|\mathbf{u}|$, $|\mathbf{v}|$ och $|\mathbf{u} + \mathbf{v}|$.
- Beräkna vinkeln mellan $\mathbf{u}$ och $\mathbf{v}$.

Var god vänd

Uppgift 5. Utrusta $\mathbb{R}^4$ med standardskalärprodukten och låt $\mathbb{U}$ vara underrummet av $\mathbb{R}^4$ som ges av

$$\mathbb{U} = \left[\begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 2 \\ 0 \\ 2 \\ 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 2 \\ 1 \end{pmatrix} \right].$$

(a) Hitta en ON-bas i $\mathbb{U}$.

(b) Vad är dimensionen av $\mathbb{U}$?

(c) Bestäm den ortogonala projektionen av vektorn $\mathbf{v} = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 2 \\ 0 \end{pmatrix}$ på $\mathbb{U}$.

Uppgift 6. Bestäm vilken typ av yta som ges av ekvationen

$$2x_1^2 + 3x_2^2 - 3x_3^2 + 8x_2x_3 = 50,$$

samt vilka punkter på ytan som ligger närmast origo. Punkternas koordinater ska anges i det ursprungliga koordinatsystemet.

Uppgift 7. Betrakta följande system av linjära differentialekvationer

$$\begin{cases} y'_1 &= 6y_1 - 4y_2, \\ y'_2 &= 8y_1 - 6y_2, \\ y'_3 &= 3y_1 - 4y_2 + 3y_3. \end{cases}$$

(a) Bestäm alla lösningar till systemet.

(b) Bestäm den lösning som uppfyller $y_1(0) = 2$, $y_2(0) = 3$ och $y_3(0) = 1$.

Uppgift 8. Låt A vara en diagonaliseringbar (3×3) -matris (över de reella talen). Visa att om $A^4 = I$ så är A inverterbar och $A = A^{-1}$.